

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPL.140.18.2018.ML

Warszawa, 7 czerwca 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy

**- o Wrocławskim Związku Metropolitalnym
(druk nr 2252).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

**Stanowisko Rządu do poselskiego projektu ustawy o Wrocławskim Związku
Metropolitalnym (druk nr 2252)**

Celem poselskiego projektu ustawy jest wprowadzenie możliwości utworzenia na obszarze województwa dolnośląskiego Wrocławskiego Związku Metropolitalnego. Jak wskazuje projektodawca, związek będzie stanowił zrzeszenie gmin i powiatów położonych w województwie dolnośląskim i obejmowałby spójny pod względem przestrzennym obszar oddziaływania miasta na prawach powiatu Wrocławia, charakteryzujący się istnieniem silnych powiązań funkcjonalnych. Źródłem dochodów związku miałyby być 5% udział w dochodach z PIT, który może wynosić nawet ok. 190 mln zł rocznie. Zdaniem projektodawców jest to niewątpliwie bardzo konkretna zachęta, która spowoduje, że Wrocław, gminy powiatu wrocławskiego, powiat wrocławski oraz pozostałe jednostki samorządu terytorialnego po utworzeniu takiej możliwości prawnej, z pewnością zdecydują się na utworzenie związku. Należy w tym miejscu jednak zauważyć, że jakkolwiek wymieniona przez projektodawcę kwota 190 mln zł może być atrakcyjna z punktu widzenia samorządów, niemniej jednak jej przeznaczenie na dochody związku skutkować będzie zmniejszeniem w takiej samej wysokości dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych. Co więcej projektodawca nie oszacował kosztów utworzenia związku ani jego funkcjonowania, zakładając przy tym, że koszty te zostaną sfinansowane z budżetu państwa w drodze dotacji udzielanej przez wojewodę. Na marginesie należy zauważyć, że w przepisach dotyczących określenia źródeł dochodów związku metropolitalnego (projektowany art. 8 ust. 3) projektodawca powołał się na nieobowiązujący już przepis art. 51a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453, z późn. zm.).

Projekt zakłada, że nie wszystkie gminy powiatu wrocławskiego będą musiały do takiego związku przystąpić, bowiem byłaby to autonomiczna decyzja każdego samorządu. Jak wskazuje projektodawca minimalna liczba mieszkańców związku wyniosłaby 900 tys., natomiast całkowita liczba mieszkańców Wrocławia oraz gmin powiatu wrocławskiego to w przybliżeniu 1 mln 130 tys. Do powstania związku będzie wymagana obligatoryjnie pozytywna opinia Rady Miasta Wrocławia oraz wszystkich rad gmin, których obszar ma znajdować się w granicach związku. Pozytywną opinię będzie musiało wydać również 70% rad powiatów na obszarze których znajduje się co najmniej 1 gmina wchodząca w skład związku metropolitalnego.

Poselski projekt ustawy w znacznej mierze bazuje na rozwiązaniach przewidzianych w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. *o związku metropolitalnym w województwie śląskim* (Dz. U. poz. 730), której treść została dostosowana do specyfiki konurbacji śląskiej, składającej się z wielu miast na prawach powiatu, i odpowiada jej potrzebom. Odrębność konurbacji śląskiej wyraża się między innymi tym, że na jej obszarze funkcjonuje kilka związków komunalnych realizujących zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Zadania te stanowią jedno z kluczowych zadań związku metropolitalnego w województwie śląskim. Warto przy tym pamiętać, że funkcjonujące na Śląsku formy współpracy samorządów w zakresie realizacji zadań publicznych wyczerpały swój potencjał i jest konieczne stworzenie nowych narzędzi instytucjonalnych. Jednocześnie należy zauważyć, że funkcjonuje tam Górnośląski Związek Metropolitalny zrzeszający samorządy zainteresowane współpracą w rozwoju obszaru metropolitalnego.

Do głównych zadań Wrocławskiego Związku Metropolitalnego miałyby należeć w zasadzie te same zadania, które przypisano Górnośląsko Zagłębiowskiej Metropolii, takie jak zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego, zagospodarowania przestrzennego oraz wspólnej obsługi dla samorządów (centra usług wspólnych). Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że obszar funkcjonalny wokół Wrocławia posiada jednak inny charakter, niż konurbacja śląska, który wynika z jego monocentrycznego charakteru. Zatem w założeniu związek metropolitalny, który miałby powstać na gruncie projektu poselskiego, powinien uwzględniać miasto Wrocław – jako swoisty rdzeń związku. Tymczasem miasto Wrocław nie uczestniczy w żadnym związku międzygminnym czy powiatowo-gminnym, co oznacza, że przyszłe miasto „rdzeniowe” wrocławskiej metropolii nie współpracuje w ramach dostępnych obecnie instytucji z okolicznymi samorządami w kluczowych dla związku metropolitalnego obszarach, takich jak np. publiczny transport zbiorowy. Analiza projektu poselskiego i jego uzasadnienia nie wskazuje poza tym, że rozwiązania w nim zawarte wychodzą naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom samorządów znajdujących się we wrocławskim obszarze funkcjonalnym, ani że istniejące formy współpracy samorządów na tym obszarze wyczerpały swoje możliwości.

Przyjęta przez Radę Ministrów Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zakłada, że rozwiązania prawne dla funkcjonowania kolejnych związków metropolitalnych pojawią się po 2020 r. Do tego czasu będą prowadzone prace mające na celu wypracowanie tych rozwiązań. W związku z faktem, że konurbacja śląska jest jednym z najlepiej rozwiniętych obszarów metropolitalnych, a także biorąc pod uwagę silną wolę współpracy zainteresowanych samorządów to na obszarze Górnego Śląska i Zagłębia w pierwszej kolejności wprowadzono

rozwiązania dające instrumenty zarządzania najbardziej rozwiniętymi obszarami metropolitalnymi. Rozwiązania dla kolejnych, mniejszych obszarów funkcjonalnych ukształtowanych wokół miast – uwzględniające doświadczenia z wdrażania i obowiązywania ustawy – będą mogły pojawić się w przyszłości, po przeprowadzaniu stosownych analiz. Poselski projekt ustawy jest więc projektem przedwczesnym.

Reasumując, przedmiotowy poselski projekt ustawy o Wrocławskim Związku Metropolitalnym Rada Ministrów opiniuje negatywnie.